

PESTI FŐTEMLPOM

SPIRITUÁLIS KÖZÖSSÉGI LAP

VII. évfolyam 49. szám

2021. december

Tartalom

- Ünnepi öröm
- Érkezzen el a békesség
- Krisztust vigyük el az emberekhez
- Mesék felnőtteknek
- Ünnepi miserend
- A szeretet titka
- Megszületett, hogy megmentsen
- A kereszt az egyetlen orvosság
- Ferenc pápa üzenete Európának
- Ő az
- Programjaink

BELVÁROSI NAGYBOLDOGASSZONY FŐPLÉBÁNIA

1056 Budapest, Március 15. tér 2. T: 318 3108 belvarosiplebania@gmail.com

Ünnepi öröm

Ünnepi örömmel osztom meg gondolataimat Karácsony szent idejére készülve. Kifejezhetetlen *gazdagság* a miénk. Isteni bőség, hogy „életünk legyen és bőségben legyen.” A világ ezt nem értheti, mert Istent sem ismeri. Mi azonban ismerjük, mert Isten kinyilatkoztatta önmagát számunkra. Bemutatkozott, megmutatta, hogy Atyánk akar lenni, hogy terve szerint Fiához kell hasonlónak lennünk, akit elküldött hozzánk. Ezt ünnepeljük Karácsonykor, ezért adunk hálát. Anyaszentegyházunk pedig megteremtette az idők folyamán az ünnep tartalomhoz illő környezetét, szimbólumait, szokásait, hagyományát. Most nem beszélek arról, hogy a hanyatló világ körülöttünk miért, és hogyan tagadja mindezt. Az evangélium birtoklása legyen azoké, akiknek még van fülük a hallásra, szemük a látásra és a szívük éber.

Az öröm azoké, akik Isten képmását hordozzák, hasonlónak válnak Az Emberhez. Nem engednek a torzulásoknak, hanem emberhez méltóan élnek, Isten terve szerint. Magasztos hivatás azzá lenni, akiért minden teremtetett, akiért Isten még a Fiát sem kímélte, hanem áldozatul adta. Jézus Krisztus az emberség mintája, példaképe, igazodási pont, mindenki érte él (még akkor is, ha nem tudja). Ő az, aki közénk jött, sorsközösséget vállalt velünk, akin keresztül, s aki révén Isten és az ember lényege

megismerhetővé vált. Ez világosságot, fényt, igazodási pontot ajándékoz nekünk, vagyis *a boldogságot*.

Az öröm azoké, akik a család szentségét és sérthetlenségét nemcsak vallják, hanem élik. Azoké, akik az Istenanyát, Máriát és gondviselőjét, Szent Józsefet követik, utánozzák. Akiknek családi szentélyében Isten Fia jelen van. Mert az otthon szentély, s ennek a Szentcsalád a mintája. Az édesapa, édesanya és a gyermekek megbonthatatlan közössége, mely a személyes élet kibontakozásának, túlradásának közege, Isten terve szerint való. Minden más vele szemben istentelen és ezért embertelen. A miénk a kibontakozó élet mellékterméke: *a boldogság*.

Az öröm azoké, akik otthonra találtak a világban. Bármilyen az anyagi javak bőségének mértéke, ettől függetlenül a szeretet melege és a személyes kapcsolatok gazdagsága otthonná teszi számukra életük külső környezetét. Betlehem barlangja és jászla ennek is mintája. Mária és József egymás iránti tisztelete, szeretete, a pásztorok és a bölcsék jelenléte otthonná avatja az egyébként méltatlan környezetet. Mindenki azt adja, amije van: Isten Anyja és férje, József Isten Fiát, gyermeküket mutatják be nekik, ők pedig javaikból gazdagítják azokat. Az Istenben történő találkozás, a kölcsönös gazdagítás ismét csak *a boldogság forrása*.

Az öröm azoké, akik tudnak ünnepelni. Ezáltal fölémelkedni a mindennapok kényszereinek, nehézségeinek, sokszor gyötrő problémáinak. Aki ezzel a lehetőséggel nem él, az marad a mélységben. Aki az ünnep tartalmával azonosul, annak föltárul egy másik világ, a megoldás, a magasság is. Annak más perspektíva tárul föl, hegycsúcs, ahonnan minden megkapja a maga helyét egy más viszonyrendszerben. Ez megoldást kínál a számunkra megoldhatatlannak látszó kérdésekben. Így nyerünk szabadságot, feloldódást görcseinktől, s *ez boldogság*.

Ezt a boldogságot kívánom kedves Mindannyiuknak testvéri szeretettel, nemcsak az ünnepnapokban, hanem életünk minden napján!

Dr. Osztie Zoltán, plébános

Érkezzen el a békesség!

A szentségek látható jelek, amelyek láthatatlan kegyelmeket közölnek. A szentségek által siet segítségünkre az Úr azért, hogy az élet nehéz, döntő helyzeteiben helytálljunk, képesek legyünk kiemelkedni félelmeinkből, kisserűségeinkből. – Hát nem pont erre van szükségünk? Nem ettől lesz szép és örömteli a karácsonyunk?

A karácsony Jézusnak, az Isten fia születésének az ünnepe. Annak a titoknak az ünnepe, mely, egész létezésünk kulcsa. Azt üzeni, hogy vendégünk szeretne lenni: lelkünk vendége, családjunk és magyar nemzetünk vendége. Hogy ne kelljen szégyenkeznünk sem Jézus, sem testvéreink előtt – és azért, hogy szeretett, félrevezetett, jóakarátú magyar testvéreink megsejthessék a karácsony igazi mélységét – , a szent napokban aranyozzuk be környezetünk lelki világát. Ne idegeskedjünk. Nyugodtan, derűsen végezzük többletfeladatainkat. Így kialakul bennünk bizonyos lelki elegancia, ünnepélyes finomság. És testvéreink megsejtik a bennünk élő Megváltót.

Jézus olyan világba jött közénk, ahol avatatlan, sátáni erők elsötétítik és lehazudják a szeretetnek, a természetfelettinak, a megváltásnak a fényeit. Kérünk, Jézusunk, támassz elhivatott tanukat, akik a Te boldogító fényeidet hitükkel és ragyogó életükkel újra láthatóvá teszik köztünk!

*

O, jaj! A titokzatos ősbűn az oka annak, hogy értelmünk homályos. Az élet roppant kérdéseire nem talál válaszokat. Reszketve kérdezi: miért a sok bűn, miért a kegyetlen szenvedések, a háborúk, a betegségek és a halál? Lesz-e örök életünk? Mély titok Isten léte. Ki Ő? Hogyan lehet vele találkozni? Az ősbűn összezavarja akaratunkat is. Nagyon nehéz a jót tenni. Bukdácsolunk. Megalkuvásaink elveszik kedvünket. Minden kor minden embere felsóhajt az ég felé, mindannyiunk vágya advent szent idején és máskor: jöjj el, Istenünk, és válts ki bennünket roppant nehézségeinkből!

*

Teremtsünk minél többször csendet, tanuljunk meg odafigyelők lenni! És akkor a Szentírás olvasásakor, a gyönyörű karácsonyi szertartásokon is biztos, hogy észrevesszük Jézus jelenlétét és drága mosolyát. Ez biztosítja lelkünk békéjét és igazi örömét.

*

Pár nap, és boldog karácsonyt kívánunk egymásnak. Igényesebbet, kegyelemteljeset szeretnénk magunknak is, másoknak is. Ahhoz, hogy szívünkbe is, családjunkba is, országunkba is elérkezzék a békesség és a kegyelmi gazdagság, nekünk is hozzá kell

járulnunk. Advent üzenete, hogy nagy szavak helyett próbáljuk meg saját házunk táját rendbe tenni!

*

Vannak, akik talán csak a szentestén öltöztetik szívüket ünnepi díszbe. Vannak, akik még akkor sem. Ők nem érnek rá erre. Rohannak.... , vásárolnak. Szinte már betegesen függői ennek. Rohannak mosoly, Jézus-élmény nélkül. – Milyen lesz a te karácsonyod? Tudsz-e majd örülni, megállni, hálát adni azért a csodáért, hogy Istened teérted lett kiszolgáltatót kisgyermekké? Ekkora szeretetet elképzelni sem lehet! Erre a válasz szintén csak a szeretet lehet...

*

Isten karácsonyi üzenete, ajándéka nem a karácsonyfa, hanem a szent éjszaka. Hiszen olyankor jó élni. Ezen a szent napon kissé mindenki megszelídül. Ezen az éjszakán szeretet költözik a szívekbe, a családokba talán akkor is, ha Jézussal még nem találkoztak. Mi ne elégedjünk meg a „szeretet nagy ünnepével”, hanem Jézus legyen karácsonyunk középpontjában – sőt, egész életünk fénye, értelme, boldogsága Ő legyen!

*

Isten született a világra! A csodálatos örömhír elkezdett terjedni. Hamarosan világhír lett belőle. És elindultak Őhöz a pásztorok, a napkeleti bölcsek – és azóta is állandóan özönlenek a kicsinyek és nagyok, a lelki betegek és haldoklók. Minden szívben reményt gyújt az a betlehemi jászol, mert oda a legmélyebbre akart születni a világ Megváltója, hogy senki ne féljen közeledni hozzá.

Mit gondoljunk a jövőről? Van-e egyáltalán értelme bármi küzdelemnek vagy reménynek? Ha van jó ember – és sok van –, nem kell félni a jövőtől. A jövőben szinte határtalan tér tárul elénk. Hogyan kell felkészülni erre az előretörő útra? Nagy reménységgel, erős bizalommal. Tehát ne légy pesszimista, kedélyvesztett, elkeseredett, depressziós, mert szükség van rád!

Dr. Kerényi Lajos SchP

Krisztust vigyünk el az emberekhez

Szinodális fórum Esztergomban

Erdő Péter bíboros, prímás szinodális fórumra hívta össze az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye plébánosait és a plébániai képviselőtestületek vezetőit november 20-ára, Esztergomba. A meghívásnak közel kétszáz fő tett eleget a járványügyi előírások betartásával. A Szent Adalbert Központban zajló megbeszélésen a főpásztor és a meghívottak mellett jelen volt Mohos Gábor segédpüspök.

A találkozó a szinodusi imádság és a Miatyánk közös elimádkozásával kezdődött, majd pedig egy rövidfilm segítségével a résztvevők megismerkedhettek a Hetvenkét Tanítvány Mozgalom Család Munkacsoportja által létrehozott „Bízd rá magad” elnevezésű kezdeményezéssel,

amely mögött az élet bármely szakaszában és területén segítő katolikus szakmai hálózat szerveződött.

A megbeszélésen az előadó Gyetván Gábor, a Budapest-Kispesti Nagyboldogasszony-Főplébánia plébánosa, egyben a főegyházmegye Katolikus Iskolai Főhatóságának (EKIF) vezetője volt. Előadásában a vasárnap megünneplésének kérdését járta körül, a Michael White és Tom Corcoran *Újraépítve* című kötetében megfogalmazottak, illetve személyes tapasztalatai alapján, melynek során hangsúlyozta, hogy a vasárnap az az alkalom, amikor a templomba érkezők leginkább találkoznak az Egyház „arcával”. Ezért kiemelten fontos tudatosítani, hogy a pap, aki a szentmise ünneplésének vezetője, egyben arca is a plébániának, az Egyháznak. Nem mindegy, hogy milyen a megjelenése, modora, hogy megszólítható-e, és empátiával fordul-e az érkezők felé. Ezek alapján alkotja meg a legtöbb ember azt a képet, amit az Egyházzal magában hordoz. Fontos, hogy ezeket a szempontokat a pap szem előtt tartsa, ezáltal tudatosítva, mi a dolga és szerepe – elsősorban a szentségek és szentelmények kiszolgáltatása –, a többit pedig bízva a világi hívekre. Sokszor nem ismerjük fel, mennyi rejtett értéket hordoznak a híveink magukban, amire a legjobb példa a pandémia idején történt szent-

mise-közvetítések lebonyolítása volt.

Az Egyház arcának megtapasztalásához hozzájárulnak azok az emberek is, akikkel a plébániai ügyintézés során, a hívek (vagy nem hívők) találkoznak, a sekrestyében vagy az irodában. Fontos figyelni olyan szempontokra is, mint például, hogy a templomban jó legyen a hangosítás, hogy tisztaság legyen, hogy a liturgikus zene vonzzon és ne elijesszen. Ilyen mozzanat a prédikáció hossza és a szentírási szakaszokhoz kötött magyarázat is. Ez mind hozzájárul a templomi ünneplés minőségéhez – hangsúlyozta Gyetván Gábor.

A találkozó második fele Erdő Péter bíboros és a jelenlévők közötti dialógus jegyében telt. A főpásztor bevezető gondolataiban jelezte, hogy az *Újraépítve* című könyv kapcsán két éve elindult egy hasonló egyházmegyei fórum, melyet a pandémia megakasztott, de, amelynek most a szinodusi folyamat új lendületet ad. A két folyamat számos ponton találkozik. A jelenlegi szakaszban a liturgikus élet és a plébánia missziós küldetése, a megújulás kerül a fókuszba.

Ezt követően papok és világiak részéről számos kérdés hangzott el, melyek pozitív visszajelzést adtak a nyitóelőadásra, illetve különböző plébániai tapasztalatok alapján gazdagították a találkozás eredményét. A főpásztor válaszaiban hangsúlyozta, hogy fontos figyelni a Szentatya szándékára, hogy a színódusi folyamatban szólítsunk meg minden katolikust, azokat is, akik eltávolodtak a templomtól; és úgy tegyük ezt, hogy figyelünk a sensus fideire, a katolikus hitérzékre. Bátorította a jelenlévőket, hogy plébániai szinten minden eszközt ragadjanak meg a találkozásra, s ennek eredményeképpen készítsék el a színódusi egyházmegyei kérdőívekre az írásos választ.

A főegyházmegye sajátos-

Szinódusi ima

*Előtted állunk, Szentlélek,
és a Te nevedben gyűltünk össze.
Egyedül Te vezess minket,
lelj otthonra a szívünkben;
taníts minket a követendő útra,
és arra is, miként járjunk rajta.
Gyengék és bűnösök vagyunk;
ne hagyd, hogy zűrzavart szítsunk.
Ne engedd, hogy a tudatlanság
tévútra vezessen bennünket, vagy
hogy az elfogultság befolyásolja
cselekedeteinket.
Add, hogy megtaláljuk benned az
egységet, hogy együtt haladhassunk
az örök élet felé, és ne térjünk el az
igazság útjától, sem attól, ami helyes.
Mindezt Tőled kérjük, aki mindenütt
és minden időben munkálkodsz,
az Atyával, és a Fiúval egységben,
mindörökkön örökké. Amen.*

ságaira utalva a bíboros úr felhívta a figyelmet arra is, hogy kezdeményezésére a Weiner Leó Katolikus Zeneiskola és Zeneművészeti Szakgimnázium-ban kántorképző tanfolyam indul, melybe „becsatornázzák” a plébániákon ehhez kedvet érő, tehetséges híveket. A főpásztor hangsúlyozta, hogy a most és a jövőben megszerveződő találkozók nem csupán fórumok, hanem tapasztalatcserék helyszínei is lesznek. Végezetül hangsúlyozta, hogy mind a papok, mind a világiak szolgálatának és a színódusi folyamatnak az a lényege, hogy ne mást, hanem Jézus Krisztust vigyék el, és adják az embereknek.

Mesék felnőtteknek

Az Aquinói Szent Tamás Keresztény Közéleti Műhely Könyvklubjában a karácsonyi ünnepek közeledtével, az ünnep és a család összetartozását a felnőtteknek szóló mesék világa segítségével jártuk körül.

A mesék nemcsak a gyerekek lelkét varázsolják el, gyógyítják meg, hanem a felnőtteket is.

Közeledik a karácsony, a családok egyik, ha nem a legszebb ünnepe. A mesék és az ünnepek összefonódnak, a történetek segítségével újra és újra átélhetjük a csodákat. A Műhely Könyvklub decemberi eseményén Kreil Melinda meseterapeuta segítségével indultunk képzeletbeli útra, hogy felkészüljünk az ünnep misztériumára.

Ezekre az alkalmakra szeretettel és egy forró teával várunk minden érdeklődőt, akiket egyben egy jó beszélgetésre is hívunk, s ha tehetik, hozhatnak egy kis harapnivalót is, melyet együtt költünk el.

Ha szeretnék egy könyvüket elcserélni egy másik, Önök által még nem olvasottra, akkor hozzák magukkal, hogy legyen mit olvasni a hosszú, téli estéken.

A további részletek a Műhely Facebook oldalán olvashatók, melyen az aktuális, illetve a tervezett eseményekről lehet tájékozódni: <https://www.facebook.com/szenttamasmuhely>.

Itt újdonságok és könyvajánlók találhatók, de, bárki küldhet saját könyvajánlót is, melyet szívesen felteszünk az oldalra.

A Műhely Könyvklub eseményén a részvétel ingyenes, a helyszín a budapesti Március 15. téren álló Belvárosi Főplébániatemplom altemploma. Az esemény megtartására az érvényes járványügyi előírásoknak megfelelően kerül sor. A jelenleg érvényes előírások szerint zárt térben a maszk viselése kötelező.

Előzetes regisztráció az eseményekre: szegedi0713@gmail.com

Dr. Szegedi Andrea

ÜNNEPI MISEREND
A BUDAPEST-BELVÁROSI NAGYBOLDOGASSZONY FŐPLÉBÁNIA-
TEMPLOMBAN

2021. december 24. (péntek)

A templom nyitva 09:00 – 16:30 óra között, majd 23:00 órától kb. 01:00 óráig

08:30 Karácsonyi halászlé megszentelése a “Szegedi Halászsárdában” (Belgrád rakpart)

15:30 Pásztorjáték

23:30 Orgona áhitat (előadja: Erdődy János orgonaművész)

24:00 Éjféli szentmise

2021. december 25. (szombat) - Urunk születése, Karácsony főünnep

A templom nyitva 08:30 – 18:45 óra között

08:30 Szentmise

10:00 Szentmise (közvetíti a Katolikus Rádió)

18:00 Angol nyelvű szentmise

2021. december 26. (vasárnap) - Szent Család ünnepe

A templom nyitva 08:30 – 19 óra között

08:30 Szentmise

10:00 Szentmise családok megáldása a szentmise után

18:00 Angol nyelvű szentmise

2021. december 27. (hétfő) – Szent János apostol és evangélista ünnepe

A templom nyitva 08:30 – 18:45 óra között

9:00 Szentmise

17:00 Szentmise

2021. december 28. (kedd) – Aprószentek és vértanúk ünnepe

A templom nyitva 09:00 – 18:00 óra között

9:00 Szentmise

17:00 Szentmise

2021. december 29. (szerda)

A templom nyitva 09:00 – 18:00 óra között

17:00 Szentmise

2021. december 30. (csütörtök)

A templom nyitva 09:00 – 18:00 óra között

9:00 Szentmise

17:00 Szentmise

2021. december 31. (péntek)

A templom nyitva 09:00 – 19:00 óra között

9:00 Szentmise

18:00 Év végi hálaadás és beszámoló

2022. január 1. (szombat) - Szűz Mária, Isten anyja főünnep

A templom nyitva 08:30 – 19:00 óra között

08:30 Szentmise

10:00 Szentmise

18:00 Angol nyelvű szentmise

2022. január 2.(vasárnap)

8:30 Szentmise

10:00 Szentmise

18:00 Angol nyelvű szentmise

A szeretet titka

A szeretet ünnepe Isten ünnepe, Aki maga a Szeretet. Már ez a gondolat is olyan mély, titokzatos és misztikus, hogy emberi ésszel felfogni nem lehet. Isten titka ez, amibe beavat minket. A karácsonyi ünnepkör, annak előkészítő szakaszával, az ádventtel együtt felkészít, beavat minket ebbe a titokba. A megtestesült Igében élet volt és van mindörökké, és éppen ez adja a lehetőséget számunkra, hogy nekünk is életünk legyen, sőt bőségben legyen.

Egész hitünk, életünk, valónk, testünk, lelkünk működése arra irányul, azt a célt szolgálja, hogy a Teremtőnkkel egyesülve, vele azonosulva, de a magunk személyiségét megőrizve, szabad akaratunk megmaradása által, miénk is legyen az boldog és végtelen élet, ami a Szentháromságos közösséget jellemzi.

Karácsony titka és az élet titka ugyanaz: a Szeretet titka. Számunkra megfejthetetlen, minden képzeletet felülmúló, de mégis megélhető, mert mi Isten képmásai, a Szeretet képmásai vagyunk. Belénk van oltva kitörölhetetlenül a szeretet utáni vágy, az Isten utáni vágy. Csodálatosan fejezi ki ezt Szent Ágoston: „Magadnak teremtetél Uram és meg nem nyugszik a lelkünk, amíg benned nyugalomra nem talál.”

Éljük meg teljes szívvel, lélekkel a Karácsonyt, a Szeretet titkát és győzelmet! Mivel ehhez minden emberi képesség, tudás, tehetség, érzelem, akarat a saját erőnkől kevés, a hitnek és a reménynek az ereje, a szeretet gyakorlása, az egymáshoz való odafordulás, egymás segítése, az egymással való ünneplés, a liturgiákon való közös részvétel, az imádság mind-mind segítik és végső soron be is teljesítik vágyunkat. Életünk végén az Istennel való teljes és végleges közösséget tapasztaljuk majd meg, ha már itt és most is erre vágyunk és vágyunknak megfelelően élünk, irányítjuk életünk napjait.

Ahogy a gyermekek vágyakoznak az ajándékokra, ahogy mi vágyakozunk a szeretetre és a békére, úgy, sőt végtelenül jobban vágyakozik, szomjazik az Úr Jézus a mi viszonszeretettünkre. Alig várja, hogy beteljesítse, sőt felülmúlja minden benső vágyunkat. *Annyira fogjuk megtapasztalni Isten titkait:*

Isten emberré lett, hogy mindnyájan részesülhessünk Isten örök, boldog életében.

Az Istenanya, a mi mennyei édesanyánk is, aki oltalmazónk és pártfogónk.

Isten kinyilvánította Önmagát számunkra, a napkeleti bölcsek Isten egyetemességéről tanúskodnak.

A napkeleti bölcsek példát adnak nekünk is: ismerjük fel mi is az idők jeleit, ahogy ők a csillagot és menjünk az Úrhoz! Vigyünk ajándékot mi is Istennek: a hit aranyát, az imádás tömjénjét és a szeretetből fakadó, önkéntes áldozathozatal mirrháját! És boruljunk le előtte teljes önátadással!

Jézus megtette első csodáját Kánában, és teszi csodáit minden nap a világ végezetéig, jelen van folytonosan életünkben, a szentségekben és irányítani vágyik minket, hogy el ne vesszünk.

Megkeresztelkedett példaként, hogy mi is újjá szülessünk Őbenne, haljunk meg a bűnnek és éljünk neki, aki értünk lett emberré és megváltott minket.

szeretetét, amennyire vágyjuk Őt. Minden vágyunk be fog teljesülni, ha vágyainkból célt formálunk és erre a legfőbb célra tartva élünk és haladunk zarándokutunkon. Teljes élet lesz bennünk, a megtestesült Ige élete, aki a mi világosságunk, akitől mi is megvilágosodunk és az Ő világossága mutatja meg az utat Őhozá.

Karácsonykor arra is legyen időnk, hogy beszélgessünk Istenről a családban, a közösségeinkben, hiszen róla beszélni már önmagában is imádság, öröm, a teljes élet megízlése. Az ünnepi szentmiséken pedig, a szentáldozásban, a *hópehely ostyában, a csöpp búzakenyérben* már a miénk Isten és mi az Övé lehetünk. Ha pedig miénk Isten, miénk már minden.

Fogjunk neki nagy bizalommal, Isten utáni vággyal, azaz nagy szeretettel a 2022-es évnek! Csodálatos bölcsesség és erő, ahogy elindít minket az Egyház. Megünnepeljük az Úr megtestesülését, Szűz Mária Istenanyaságát, azután a Vízkeresztet, azaz Urunk megjelenését a világ számára. Röviden összefoglalva a karácsony és a vízkereszt

Ennél nem kell több nekünk, mert mindezek biztosítják számunkra a földi és mennyei boldogságot, és kevesebbel nem is érhetjük be. Ha miénk Isten, miénk már minden, de ha még nem teljesen a miénk, akkor fogyatékosak vagyunk emberségünkben. Mi még ilyenek vagyunk, megosztottak, esendők, gyengék – éppen ezért van szükségünk Isten kegyelmére, hogy mindezek ellenére célba érjünk, ami éppen az Ő akarata és vágya.

Ha akarjuk azt, hogy Isten teljesen a miénk legyen, akkor legyünk mi is teljesen az övé! *Ez a szeretet törvénye: Te énbennem, én pedig Tebenned.*

Áldott, békés és Isten kegyelmével teljes karácsonyt kívánok minden kedves testvéremnek!

Csorba Gábor

állandó diakónus, karitászigazgató
Esztergom-Budapesti Főegyházmegye
Szent Erzsébet Karitászi Központ

Megszületett, hogy megmentsen

„Born to save”, ez áll a cebui gyermekotthon növendékeinek adventi pólóján, amit tőlünk kaptak ajándékba. Velük szoktam tölteni vásárnapjaimat és van, hogy máskor is meglátogatom őket. Az angol szavakat magyarra úgy lehetne fordítani, hogy „megszületett, hogy megmentsen” – de úgy is, hogy „megszületett, hogy megőrizzen” („save” azt jelenti, ment / elment / megőriz). Ez karácsony örömhíre, amelyet a Krisztusra várakozás idején mindenkivel szeretnék megosztani.

Az alábbi rövid üzenetet azoknak küldöm, akik érdeklődnek Cebuban végzett munkám iránt. Hálásan köszönök minden segítséget, beleértve a facebook-os lájkokat is, melyek erősítik az összetartozás érzetét.

„Beszéljünk a koronavírus-történet pozitív hatásairól”, mondotta az igazgatónő, amikor a cebui gyermekotthon lelki napját tervezgettük. Az árva gyerekek különösen sokat szenvedtek az elmúlt, majdnem két év alatt, hiszen a szigorú járványügyi előírások miatt nem mehettek ki az utcára. Iskolai

óráik online zajlottak. Bent, az otthonban még kosárlabdázni sem lehetett, hiszen a labda terjeszti a vírust. Mégis voltak pozitív hatásai a járvány elleni védekezésnek: összekovácsolta a közösséget, elgondolkodtak a társadalom sorsán.

Vasárnaponként hittanra tanítom őket, de igazából többről van szó: elbeszélgetünk az élet kisebb-nagyobb dolgairól. Mivel az otthon gazdálkodása korlátozott, sok mindenre nem futná, ha magyar jötevőink nem segítenének. Így viszont tudunk nekik vinni jobb ételt, tudunk új konyhafelszereléseket vásárolni. Sok, emberileg szólva esélytelen emberi sorsot rakott helyre már ez az otthon. Az utcai kóborlás helyett itt ételt, oktatást, biztonságot kapnak – és szándékaink szerint szeretetet is.

Amikor ezeket a sorokat írom, itt a Fülöp-szigeteken a csekély átoltsátság ellenére is alacsony az új koronavírusos megbetegedések száma, míg Magyarországon (és Európában általában) nagyon sokan kerülnek kórházba. Cebuban a helyzet látszólag már helyreállt, bár helyenként és időnként betiltják az alkoholfogyasztást, vagy szigorítják az általában este tíztől reggel négyig tartó kijárási tilalmat. A tömegközlekedési eszközökön már leszerelték az utasokat elválasztó műanyaglapokat. Ma már nem kell karanténba vonulni annak, aki egy-egy másik szigetre látogat. Mégis kevés az utazó, alig vannak belföldi repülőjáratok.

Amikor arról van szó, hogy jövőre ismét mehetnek-e Magyarországra, a háromévente esedékes hazalátogatás keretében, szeretnék reménykedni. Ismét szívesen meglátogatnám a régi barátokat, ismerősöket, illetve azokat a közösségeket, plébániákat, akiket érdekel, amivel foglalkozom itt, a trópusi Kelet-Ázsiában.

Továbbra is tanítok a verbita missziósrend San Carlos egyetemén. Kizárólag online oktatás van. Már megtanultuk az online oktatás csínját-bínját, mégis várjuk az emberibb jelenléti oktatás visszatérését. A Pécsi Tudományegyetem, régi partner intézményünk, ösztöndíjjal hívott egy hallgatónkot egy félév ottani tanulásra, de az itteni oktatási hatóság semmilyen diák mobilitást nem engedélyez a járvány miatt. Cebuban sokan hallottak már Magyarországról, hiszen van itt „magyar kenyér” (egy kalácsszerűség), „magyar kolbász” (a debrecenihez hasonlít). Mégis egészen másképpen gondolnak ránk a gyermekotthoni gyermekek, akik tudják, hogy magyar jótévedők segítségével tudjuk támogatni őket.

Aki szeretné segíteni ezt a munkát, megteheti a Magyar Verbita Rendtartomány Missziós Titkárságán keresztül.

Lányi Béla SVD

A kereszt az egyetlen orvosság a világiasság ellen

Ferenc pápa a világ szellemiségéről, a világias lelkületről, a mulandóság kultúrájáról szólva, megállapítja, hogy az nem ismeri a hűséget, nem tűri el a keresztet, és le akarja rombolni az Egyházat. A (Jn 15,18-21) evangéliumi szakasz szerint Jézus így szól tanítványaihoz: *„Ha a világ gyűlöl titeket, tudjátok meg: engem előbb gyűlölt. Ha a világból volnátok, szeretne titeket a világ, mint övéit. De ti nem vagytok a világból, mert kiválasztottalak titeket a világból; ezért gyűlöl benneteket a világ. Emlékezzetek vissza tanításomra: nem nagyobb a szolgál uránál! Ha engem üldöztek, titeket is üldözni fognak. Ha az én tanításomat megtartották, a tiéteket is megtartják. Mindezt miattam teszik veletek, mert nem ismerik azt, aki küldött engem.”*

Jézus sokszor beszél a világról, amely gyűlöli őt és tanítványait, ugyanakkor azt kéri az Atyától, hogy ne vegye ki őket a világból, hanem inkább őrizze meg őket a világ szellemétől. Milyen a világ szelleme? Mi ez a világiasság, amelyik képes gyűlölni, elpusztítani Jézust és tanítványait, sőt, megrontja őket és az Egyházat? A mondanítás, a világiasság egy életmód, egy kultúra – a pillanatnyiség kultúrája. A látszat, a szépítgetés kultúrája, a ma igen, holnap nem, a holnap igen, ma nem kultúrája. Felületes értékeket hirdet, nem ismeri a hűséget, mert a körülmények fényében változik, amelyben minden alku tárgya. Ez a pápa szerint a mondén kultúra a világiasság kultúrája. Ez a tetszés szerint eldobható tárgyak kultúrája, amiből hiányzik a hűség. Sok, önmagát kereszténynek nevező ember él így, akik világias keresztények. Jézus a magvető példázatában (vö. Lk 8,7) kifejti, hogy a világ aggodalmai, vagyis a világiasság megfojtják Isten szavát, nem hagyják növekedni. Pál ezt mondja a galatáknak: *„A világ elemeinek szolgálatában álltatok”* (vö. Gal 4,3). Ferenc pápa Henri de Lubac jezsuita teológusra hivatkozik, aki az *Elmélkedések az egyházzal* (Milánó, 1955.) című könyvének utolsó lapjain a spirituális világiasságról beszél. De Lubac szerint ez a legrosszabb, ami az Egyházzal történhet. A lelki világiasság egy életmód, ami a kereszténység megélésére is jellemző lehet. És azért, hogy önmagát fenntartsa az evangélium tanításával szemben, gyűlöl és gyilkol.

A világiasság nem felszínes, mély gyökerei vannak. Kaméleonként változtatja alakját a környezetnek megfelelően, lényege mégis ugyanaz marad. Az életmód, amit felkínál, beszívárog mindenhova, az Egyházba is. A világiasság, a világias

hermeneutika (értelmezés), a takargatás, a szépítgetés. Pál apostol az athéni Areopáguszon magára vonja a figyelmet, amikor az „ismeretlen Istenről” kezd beszélni, vagyis elkezd hirdetni az evangéliumot (vö. ApCsel 17, 22-34). Az emberek érdeklődve hallgatják egészen addig, amíg a kereszthez és a feltámadáshoz nem ér, akkor azonban megbotránkoznak és otthagyják.

A világiasság egy dolgot nem tolerál: a kereszt botrányát. Nem viseli el. Az egyetlen orvosság a világiasság szelleme ellen az értünk meghalt és feltámadt Krisztus, aki „botrány és oktalanság” (vö. 1Kor 1,17-25).

János apostol azt mondja, hogy a világot a hitünkkel győzzük le. *„Mert mindenki, aki Istentől született, legyőzi a világot”* (1 Jn 5,4) Az egyetlen győzelem a meghalt és feltámadt Jézus Krisztusban való hit. Ez nem azt jelenti, hogy legyünk fanatikusok, hogy ne álljunk szóba mindenkiel, hanem azt, hogy tudjuk: a világias szellemet hitünkkel, a kereszt botrányával győzhetjük le.

Ferenc pápa üzenete az EU-nak

Ideológiai gyarmatosításról beszélt Ferenc pápa Brüsszel keresztények érzékenységét mellőző, a befogadás kultúrájának alávetett kommunikációs „reformtervével” kapcsolatban, mely szerint az száműzte volna a „karácsony” és a „keresztény” kifejezést, valamint a hagyományos európai keresztény nevek használatát a hivatalos intézményi kommunikációból.

„A történelemben már oly sok diktatúra próbálkozott ilyesmivel. Gondoljunk csak Napóleonra, a náci diktatúrára vagy a kommunistákra” – jelentette ki újságíróknak ciprusi és görögországi látogatását követően a Szentatya, aki szerint „az EU-nak vissza kellene térnie az alapító atyák szellemiségéhez. Legyen óvatos az Európai Unió, hiszen nem léphet az ideológiai gyarmatosítás útjára. Ez megosztja az országokat és bukásra ítéli az uniót” – fogalmazott Ferenc pápa, és felhívta a döntéshozók figyelmét arra, hogy az EU-nak tiszteletben kellene tartania a tagországok belső struktúráit, azok sokszínűségét, valamint nem kéne próbálkoznia az egységesítésükkel.

„Veszélyes, ha egy szuperhatalom gazdasági, kulturális és szociális téren is dirigál a többi országnak” – jelentette ki.

Ő az

Benvin Maddasery Indiából származó verbita szerzetes pap, *Ő az* című könyvében kimutatta, hogy a legősibb indiai kultúrában az igaz Istent jó szándékkal és tiszta szívvel kereső emberek, titokzatos módon már megkaphatták annak a kinyilatkoztatásnak az elővételezését, amely Jézus Krisztusban testesült meg. Ennek tanúja a *Védák*, mely szerint a Megváltó szüztől született, büntelen férfi lesz. A *Védák* említi a Messiást, a nevét, és hogy mi a küldetése. Szerepel benne halálának oka, mikéntje, és áldozatának jellemző körülményei: barátok rokonok elutasítják, cserben hagyják, kínszenvedésen kell keresztülmennie, vérének kell folynia, csontjainak épen kell maradnia, és végül, új életre kell kelnie. Sőt, az Eucharisziára utaló szövegeként értelmezhetők azok a sorok, melyek szerint, „a húsát meg kell enni”. Az ember állapotáról pedig így ír: „ahogy a felhő megakadályozza a fény látását, a tudatlanság és az evilági dolgok elhomályosítják látásunkat.” (Vö. Jn 1,9-12).

Mindezeket bizonyos értelemben, talán tényleg tekinthetjük a kinyilatkoztatás elővételezésének, ha az indiai kultúrában soha nem is léptek ki a panteisztikus létszemléletből, ezért az új élet fogalma is ugyanebben a felfogásban értendő, melyben ismétlődő körforgásos világfolyamat van, nincs teremtés és világvége, és az új életre kelés fogalma nem azonos a keresztény feltámadás-fogalommal, Krisztus feltámadásával. Hitelessége azonban nem kérdőjelezhető meg, amennyiben a szív tisztaságra való törekvésének megnyilvánulása, márpedig Isten valójában ott „tartózkodik”. Mindazonáltal ezek mitologikus elbeszélések, vagyis, a világ racionálisan nem megmagyarázható jelenségeinek érthetővé tételére vállalkoznak.

Krisztus azonban valóságos ember volt, emberi nyelven, logikusan beszélt, róla és ezért mindarról, ami vele kapcsolatban van – magáról a teremtett világról – logikusan is kell beszélni, noha a logikus beszéd az isteni mivolt titkát nem merítheti ki. Nyilván nem véletlen, hogy az ő korában, ill. azt követően, az uralkodó szellem meghatározója már a görög kultúra és filozófia volt, amely – mitologikus létszemlélete és a teremtésfogalom hiánya ellenére – teljesen a racionális gondolkodásra épült. Ezért, amikor Jézus életének, halálának és feltámadásának értelmét és jelentőségét szavakkal kellett megfogalmazni, jelentős mértékben – de egyáltalán nem teljesen – adva voltak ehhez a fogalmak. Ez ma is így van, mégis, új helyzettel kell szembenéznünk.

A klasszikus katolikus felfogás szellemének – Szent Pál rómaiakhoz írt levelében foglaltaknak megfelelően – elvi síkon továbbra is megfelel az az állítás, mely szerint Isten a természetes ész fényében felismerhető, mert „ami ugyanis meg tudható Istenről az világos (...), ami benne láthatatlan: örök ereje és isteni mivolta, arra a világ teremtése óta műveiből következtethetünk.” (Róm 1,20). És ugyanígy észérvekkel hihetővé lehet tenni azt, hogy a kinyilatkoztatás is megtörtént, sőt, azt is, hogy ennek teljes tartalmát a krisztusi alapítású Katolikus Egyház őrzi. Ez évszázadokon keresztül nyilvánvaló volt, „működött”, mert – mai kifejezéssel – szociológiai magától értetődőség volt, hiszen, az emberek, társadalmak magától értetődő keresztény környezetben éltek, ami például az ifjúság nevelésében is megnyilvánult. Sőt, ez a felmerülő problémákkal együtt igaz volt a teológiát elmélyülten művelők esetében is.

Nem szorul magyarázatra azonban az, hogy ezek a körülmények alapvetően megváltoztak, ezért a kereszténység magától értetődősége megszűnt.

Már Aquinói Szent Tamás is rámutatott, hogy Isten létehez, és az egyház isteni eredetéhez való eljutás, a racionális alapú filozófiai gondolkodás útján, kevesek – egy szűk filozófus és teológus elit – esetében valósulhat meg. Azonban ezt is inkább múlt időbe kell tennünk, mert eredendően és szellemi síkon éppen ezek a „kevesek” kérdőjelezték meg hatásosan a korábban evidens igazságokat. Azt jelenti ez, hogy a kereszténység „lába alól”, „kicsúszott a talaj”, és ideje kétségbe esniük a keresztényeknek, amiért légvárakat építettek eddig, és helyesebb lenne a földre szállni? Ellenkezőleg: ezek a körülmények inkább a hit elmélyülését szolgálhatják.

Olyan korban élünk ugyanis, amely az istenképünket és istenfogalmunkat illetően az első évszázadok teológiai küzdelmeit idézi fel. Abban az időben nemcsak a teológusok ügye volt Jézus istenségének kérdése, mibenléte – mert csakis erről van szó –, arról még a korinthusi piacon a kofák is beszélgettek. (Ez volt az ún. „egylényegű/hasonló lényegű” vita.)

Aki végül Jézusban történelmi megvalósulás formájában egy istállóban érkezett el, őt már nem tisztázott módon, de várta Izrael, amiről tanúskodnak az Ószövetség írásai. Ilyen volt a többértelmű Emberfia, vagy a Messiás fogalom, akiről az elgondolások ellentmondásosak voltak, de felbukkan már a Szenvedő Szolga alakja is. Mindezek elővételezték magát Krisztust, akiben ezek a sugalmazott vágyak egyesülten váltak történelmi valósággá. Dániel próféta például így ír:

„Láttam az éjjeli látomásban, hogy íme, az ég felhőin valaki közeledik. (Ez a zsidó szóhasználatban isteni eredetet jelent.) Olyan volt, mint az Emberfia. Amikor az Ősöreghez ért, színe elé vezették. Hatalmat, méltóságot és királyságot adott neki. Minden népnek, nemzetnek és nyelvnek őt kellett szolgálnia. Hatalma örök hatalom, amely nem enyészik el, és királysága nem szűnik meg soha.” (Dán 7, 13-14)

Izrael – bár a Messiásra vonatkozó várakozásában az isteni eredet követelménye vitán felül állt –, azt, hogy Jézusban maga Isten érkezett meg, végül nem fogadta el, éppen az abszolút lényeg miatt, vagyis, hogy egy emberben, Jézusban maga Isten nyilatkoztatta ki magát, azt, hogy Atya, hogy Jézus a Fiú, tehát egylényegű vele, valóságos Isten, és hogy három személy, kapcsolati lét, azaz Szentlélek. Ezt Izrael nem fogad(hat?)ta el, Jézus korában azért, mert szerintük „egy ember nem teheti magát Istenné”, és a Messiás pedig nem halhat meg, korunkban pedig azért sem, mert – ahogy azt Jacob Neusner zsidó hittudós, Benedek pápával folytatott írásbeli dialógusában részletezte (Vö. XVI. Benedek: A

Názáreti Jézus) –, a zsidó vallás néhány fundamentumával nem egyeztethető össze.

A feltámadás a keresztény hit alapja, forrás, amelyből kibomlott az egész hitvallás, az egész keresztény egzisztencia, és elindította azt az évszázados szellemi erőfeszítést is – nem nélkülözve a Szentlélek közreműködését –, mely abban csúcspontot ért el, hogy Jézus istensége fogalmilag is megragadhatóvá vált. Ennek befogadása kegyelem, de értelmi kérdés is. Hitben járunk, de a hitben az értelem előtt is igazolódik a hit tartalma, sőt, maga a feltámadás. A hit és az ész kéz a kézben jár, II. Szent János pápa a két szárnyon repülő madárhoz hasonlította összetartozásukat.

A mi jelenkori, nyugati, szellemi, társadalmi környezetünkben, ahol a teljes elvilágiasodás az uralkodó életérzés és szemlélet, a „keresztények „maradéka” azok lesznek, akik magukban is felfedezik a „két szárnyon repülő” Igazságot, akiről Szent Ágoston a korában nem is létező antropológiai-pszichológiai fogalmak nélkül, inkább költői nyelven így ír:

Örök-új Szépség, jaj, későn kezdtelek szeretni! Bennem voltál, én meg kívüled! Künn kerestelek, s torz mivoltommal belerohantam ékes teremtett világodba. Velem voltál, s én nem voltam veled. Teremtmények szakítottak el messze tőled, amik nélküled egyáltalán nem is volnának. Azután felharsant hívó szózatod; megtörted lelkem süket csendjét, kigyulladt bennem ragvógó világosságod, s elűzted rólam a vakoskodó homályt. Illatod kiáradt, beszívtam s most utánad lelkendezek.

Vagyis, hogy *Ő az!*

A filozófia alapkérdése mindig, eleve ez volt: miért van a lét és miért nem inkább a semmi? Kizárólag saját értelmünkre hagyatkozva a lét, és ebben az emberlét – különösen a halál színe előtt – rejtély, értelmetlennek, és ezért tragikusnak tűnhet. De, ha ebbe a megoldhatatlan „egyenletbe”, az ismeretlen X-helyére, egyszerűen behelyettesítjük: Χριστός-*t* (Krisztosz), akkor a rejtély feltárul, megoldódik, és előttünk áll: az ember misztériuma elválaszthatatlan Isten misztériumától. Ezért nemcsak a tekintély szavára-, nemcsak a katekézisben tanultak-, nemcsak a magas teológiai tudományok miatt hiszünk, hanem, mert saját létezésünk, a személyünk, a hitben „bizonyíték” mindarra, ami Jézusban érkezett el, a megtestesülésben, karácsonykor. Vagyis, hogy Isten emberré lett, tehát, ha egy valóságos embernek, Jézusnak, a legbelsőbb lényege, a személye Isten, akkor az ember lényege, lényé legbelsőbb, szellemi magja, a személye pedig semmi más, mint a Krisztus által, benne, beteljesedésre váró személyes istenkapcsolat, a megistenülés, az Út, az Igazság, és az Élet: *Ő az!*

BL

Plébániánk hírei

Templomunk miserendje:

Az adventi időszakban hétköznaponként csak rorate szentmiséket tartunk reggel 6 órakor.

Az adventi időszakot követően:

Hétfő:	17.00
Kedd:	9.00; 17.00
Szerda	9.00; 17.00
Csütörtök:	17.00
Péntek	9.00; 17.00
Szombat:	9.00.. 17.00
Vasárnap:	8.30; 10 ó; 18 ó angol nyelvű szentmise

Folyamatos szentségimádás van templomunkban minden nap 10-17 óra között

PLÉBÁNIÁNK RENDSZERES PROGRAMJAI

Hétfő 18.00	Felnőtt katekézis
Kedd 17.00	Elváltak és Egyedül Maradtak szentmiséje és találkozója
Szerda 14.00	Garantált házvezetés a templomban és a tornyokban
Péntek 15.00	Engesztelő imaóra a hazáért
Gyóntatás	Vasárnap a 10 órás szentmise alatt, illetve személyes megbeszélés szerint
Lelkigondozás	Telefonon történő egyeztetés szerint (30 591 2601)

PESTI FŐTEMLOM

Spirituális közösségi lap
VII. évf. 49. szám

A Belvárosi
Nagyboldogasszony
Főplébánia lapja

Kiadja:
a
Belvárosi Főplébánia

Felelős kiadó:
Dr. Osztie Zoltán

Szerkesztő:
Bitter Lajos

Munkatársak:

Csorba Gábor
Dr. Kerényi Lajos
Dr. Szegedi Andrea
Lányi Béla

Lektorálta:
Faga-Nagy Mária

Szerkesztőség:

Budapest 1056 Március 15.
tér 2.
bitter.belvarosiplebania@gmail.com

Megjelenik:
12 oldalon

Belvárosi Nagyboldogasszony Főplébánia

1056 Budapest Március 15. tér 2. Tel/fax: 318 3108 E-mail: belvarosiplebania@gmail.com
Irodaszolgálat: hétfő - szerda - péntek 9 -12; 15.30 - 17.30